

T.B.M.M.
BARIŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 384
Tarih: 01.06.2018

10/732

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında yaşanan, ve Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının yol açtığı sorunların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105' inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

1-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
2-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
3-AYLA AKAT ATA	BATMAN
4-BENĞİ YILDIZ	BATMAN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-EMİNE AYNA	MARDİN
7-FATMA KURTULAN	VAN
8-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
9-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
10-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
11-M. NURİ YAMAN	MUŞ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

1739 sayılı "Milli Eğitim Temel Kanunu"nun 25'inci maddesi ve 222 sayılı "İlköğretim ve Eğitim Kanunu"nun 9'uncu maddesi hükümleri gereğince; nüfusu az ve dağınık olan yerleşim birimlerinde bulunan ilköğretim çağındaki çocuklar ile maddi olanaklardan yoksun ailelerin çocuklarına çağdaş ortamlarda eğitim vermek amacıyla yatılı bölge okulları (YİBO) ve pansiyonlu ilköğretim okulları (PİO) açılmıştır. Fakat PİO'ların tamamı zamanla YİBO'ya dönüştürüldü. Şu an Türkiye'de bu amacı gerçekleştirmek üzere kurulu bulunan 589 YİBO bulunmaktadır. Bu okulların toplam kapasitesi 204.919 olup, 2008-2009 öğretim yılı itibari ile 58.222'si kız, 92.108'i erkek olmak üzere toplam 150.330 öğrenci eğitim-öğretim görmektedir.

Hazırlanan raporlar, yapılan bilimsel araştırmalar, öğretmen, öğrenci, veli gözlemleri ve deneyimleri, sendikaların açıklamaları ve medyaya yansıyan haberlerden anlaşıldığı üzere YİBO'lar yukarıda belirtilen "çağdaş ortamlarda eğitim verme" amacından çok uzak bir durumda olup tamamen sorunlar yumağına dönüşmüş durumdadır.

Ailelerinden yedi yaşında koparılan, anne-baba sevgisinden, sıcak bir aile ortamından yoksun bırakılan bu öğrencilerin yaşadıkları en büyük sorun uyum problemdir. Uyum sağlayamayan öğrenciler okuldan kaçmak istemektedirler. Bingöl'de yatılı okuldan kaçtığı için donarak can veren yedi küçük çocuğumuz acısı hala unutulmuş değildir. Son olarak Uşak'ın Eşme İlçesindeki YİBO'da okuyan 10 yaşındaki Umut BALIK'ın kaybolma olayı, yatılı okullar sorununu bir daha gündeme taşımıştır.

YİBO' larda okuyan öğrencilerde çeşitli davranış bozuklukları görülmektedir. Bazı öğrencilerin çok sinirli ve saldırgan olduğu, bazılarının utangaç, pasif, içine kapanık olduğu görülmektedir. Okullarda disiplin uygulamasının katı olduğu, öğrencilere yeterli rehberlik hizmeti verilmediği belirtilmektedir.

YİBO'larda yaşça büyük olan öğrencilerin küçükler üzerinde zaman zaman cinsel tacizleri olduğu, bunun yetkililerce nadiren fark edildiği görüşmelerde ifade edilmektedir. Malatya'da yatılı okulda okuyan 13 yaşındaki kız çocuğunun hamile kalması olayı bizlere YİBO'larda yaşanan olayın sadece tacizle sınırlı kalmadığını göstermektedir. Diğer bir sorunda yaşanan şiddet olaylarıdır. Aynı köyden ve bölgeden gelen öğrenciler gruplaşarak diğer öğrenciler ile sürekli çatışma içinde oldukları da vurgulanmaktadır. Okulda yaşanan bu sorunlar çocuklarda ciddi davranış bozukluklarına neden olmakta, bu davranış bozuklukları çocuğun yaşamını ve başarısını ciddi bir şekilde etkilemektedir. Yapılan birçok araştırma; yatılı okulda okuyan öğrencilerin başarılarının, tutumlarının, vücut kompozisyon değerlerinin yatılı olmayan öğrencilere göre çok düşük olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Ülkemizdeki Yatılı İlköğretim Bölge Okulları'nın bir çoğunun alt yapıları yetersiz, sınıf mevcutları kalabalıktır. Okulların fiziksel koşulları, buldukları yörenin gelişmişlik düzeyine göre farklılık gösterse de çok amaçlı salon, dinlenme ve oyun alanları ile spor salonları yetersizdir. Yatakhanelerde hala koğuş sisteminin var olması önemli bir sorundur.

YİBO'larda öğrencilerin beslenme olanaklarının yetersiz olduğu, okullarda sağlık görevlisi yada hemşirenin olmadığı, kışın ısınma sorunlarının yaşandığı görülmüştür. Yardımcı

hizmetleri yürüten şoför, hizmetli, bekçi, kaloriferci, kütüphane memuru, aşçı vb. personelin yeterli olmadığı görülmektedir.

YİBO'ların yarattığı bölgesel ve sınıfsal eşitsizliklerde tartışılmaktadır. Daha çok bu okullarda yapılan yardımlar nedeniyle yoksul ailelerin çocukları bu okullara yönelmektedir. Eğitim seviyesi yüksek velilerin çocuklarını bu kurumlara yollamadığı bilinmektedir.

YİBO'ların özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde yoğunlaşmış olmaları (%44.5), çoğunun yerleşim birimlerinden uzak, çevreden kopuk, halkla bağlantısının neredeyse yok denecek kadar az olması, birçok okulun askeri kurumlar ve askerler ile iç içe olması büyük bir sorun teşkil etmektedir. Bu okullarda öğrencilerin tek tipteki ve kendi kültürlerine, dillerine yabancılaşarak asimile oldukları birçok araştırmacı tarafından belirtilmektedir. Kürtlerin, Lazların, Süryanilerin ve diğer halkların çocuklarının ailelerinden koparılarak asimile edilmesi bir insanlık suçudur.

Yukarıdaki tüm açıklamalardan, tam bir sorunlar yumağına dönüşmüş olan YİBO'ların alternatifsiz olmadığı, aksine yukarıda sayılan sorunların doğal nedeni olduğu anlaşılmaktadır. YİBO'larda yaşanan sorunların mecliste kurulacak bir komisyon tarafından etraflıca araştırılıp incelenmesi gerekmektedir.